

או זכות הטענה והרמב"ן קסבר בירור ומחלוקתם באם מהני מיגו חוץ לבי"ד או לאו הוי לא בגדר מיגו ויעו"ש בארוכה (ואכמ"ל).

פנחס טודרוס אלטהויז
- תות"ל 885 -

לב. בשו"ע אדה"ז סי' תע"ג ס"י איתא וז"ל: אחר כוס ראשון לא יברך ברכה אחרונה... לפי שהכוס של קידוש הוא מצרכי הסעודה... ונפטרים בבהמ"ז שלאחר הסעודה... ועוד שהוא נפטר בברכה אחרונה שיברך אחר כוס רביעי... (שהרי כ"ז שלא נתעכל במעיו יכול לברך עליו ברכה אחרונה... וכ"ז שהאצטומכא פתוח' לאכול אינו מתעכל... עכ"ל. עיי"ש.

וקשה לי מה צריך לטעם הב' "שהוא נפטר בברכה אחרונה שאחרי כוס רביעי", הרי בסדר ברכת הנהנין סי' ד' ס"ב ובשו"ע סי' קע"ו ס"ב כתב אדה"ז וז"ל: וכך מל שמקדש על היין הואיל ואין קידוש אלא במקום סעודה מכלל הסעודה הוא ואין צריך לברך אחריו, עכ"ל, שכאן מוחלט שברהמ"ז פוטר לין לברכה אחרונה, וכוס ראשון שהוא של קידוש כתב אדה"ז שהוא מצרכי הסעודה, וא"כ נפטר בברהמ"ז, ככוס של קידוש של כל השנה?

ואין לומר שכוונת אדה"ז בטעם השני (שלא מצריך ברכה אחרונה מיד אחר כוס ראשון כיון שיוצא בברכה אחרונה שאחר כוס ד'), לצאת גם לדעת הסוברים שהגדה הוי הפסק וצריך לברך ברכה אחרונה אחר כוס ראשון (עי' טור סי' תע"ד), וע"ז כתב אדה"ז דמ"מ יוצא בברכה אחרונה שלאחר ברהמ"ז, והוא כדין הבדלה שצריך לברך אחרי' ברכה אחרונה אף שהוא קודם הסעודה ממש א"כ מברך על כוס שאז יוצא בברכה אחרונה שלאחר ברהמ"ז, וכמו"כ נאמר כן בכוס ראשון (של קידוש) שיוצא בברכה אחרונה שלאחר כוס ד'.

הנה א"א לומר כן, דאם ההגדה הוי הפסק ולא יוצא בברהמ"ז, כ"ש שעד ברכה אחרונה שלאחר ברהמ"ז הוי הפסק גדול יותר. וצ"ע מדוע הביא אדה"ז טעם הב'?

שניאור זלמן איידעלמאן
- תות"ל 770 -

ח ס ל ד ו ת

יג. בגליון לה הביא הרב פ. קארף משער האמונה פ' לה דמשה בהר לא אכל לחם שבא ע"י בירור דל"ט מלאכות אלא לחם עליון שהוא מבחי' עה"ח שלמעלה מעה"ד וכלחם דמן שא' הנני